

2086

Sendt W
joe e magister.dk
15.11.09.27 4600

Skal vi boykotte evalueringer ?

af

C.C.Tscherning, Københavns Universitet
<http://www.gfy.ku.dk/~cct/>

Der har på det sidste været en diskussion af opfølgningen af Evalueringscenterets rapporter. Der har været rygter om, at Ministeriet vil straffe de institutioner, der ikke følger de anbefalinger, der gives i rapporterne. Det forlyder også at Evalueringscenteret skal ekspandere, så flere undervisningsområder kan blive evalueret. Forskningsrådene iværksætter også evalueringer. Ja, mange gode kræfter, endogså fra udlandet, er inddraget i arbejdet. Omkostningerne er store, specielt for de områder, der bliver evalueret. Der er også personlige omkostninger, når evalueringerne en gang imellem kommer helt ned på personniveau, eller i tilfælde hvor evalueringsrapporten har identificeret en ansvarlig for noget som de, der har foretaget evalueringen, mener er galt.

Samtidig har medarbejderne rundt om på institutionerne mindre og mindre tid. De pålægges flere og flere opgaver, uden at der tilsvarende fjernes opgaver. Specielt lederne pålægges flere opgaver (såsom de meget tidsrøvende personalesamtaler). I min tid som afdelingsbestyrer har jeg stået model til flere evalueringer. De har ikke vist noget, vi ikke selv var klare over. Og de rekommendationer, der blev givet, udløste kun i sjældne tilfælde penge til at følge op med.

Evalueringerne er utroligt tidsrøvende. Der allokeres personale til at koordinere svarene på de for det meste alenlange spørgeskemaer, og utallige personer sættes til at udarbejde svar og til senere at svare på spørgsmål fra evalueringspanelerne. Ny statistik indhentes og spørgeskemaer udsendes til lærere og studenter.

Mit fagområde blev også berørt af evalueringer af beslægtede fag. I et tilfælde blev det foreslået, at et beslægtet fag skulle tildeles stillinger fra min afdeling. Forslaget blev fremsat uden på nogen måde at vurdere om et sådant forslag ville være skade for mit fag. Man tror ikke sine egne øjne, når man får et sådant forslag forelagt.

Det blev også foreslået, at der skulle oprettes en uddannelse i grænseområdet mellem det fag, der blev evalueret, og vores fag. Den anbefaling blev fulgt, uden nærmere undersøgelser og uden at nye ressourcer blev bevilget. Resultatet blev en kraftigt underskudsgivende uddannelse med et optag på 10 - 15 årligt. (Hvis der ikke regnes i Studietrinsenheder, så ville man nok ikke kunne tale om underskud!).

I den evaluering, der har berørt faget mest, blev vi heller ikke evalueret. Men formanden for det pågældende evalueringsudvalg viste sig at være var meget dygtig. Så da et af forslagene i

evalueringen var, at der skulle ansættes en institutleder, vi fik ham ansat. Det viste sig at være til stor gavn for mit fag. Se det var et helt utilsigtet resultat, men det battede.

Andre vil sikkert kunne komme på lignende eksempler på vilkårligheden i evalueringerne. Så spørgsmålet bliver hvordan vi får stoppet evalueringsgalskaben? Vi det være nødvendigt at boykotte evalueringer for at få øjnene op hos de ministerielle bureaukrater?

Vi lærere og forskere må selv få tid til tænke os om, og lytte til de signaler om godt og skidt, der hele tiden udsendes. Vi har eksamenskarakterer, censorindberetninger, statistik over aktiv deltagelse i undervisning og vejledning og publikationer evaluerede af andre kolleger eller af et forlag.

Ministerierne stoler øjensynligt ikke på vores systemer, og tror at evalueringer vil løse vore problemer. Men årsagen til vore problemer er, at vi ikke har ressourcer til at samle signalerne op og bruge dem til at korrigere vort system. En afdelingsleder eller institutleder bliver sjældent friholdt fra undervisningen, og forventes at yde en fuld forskningsindsats. Vore ledere uddannes ikke. (Jeg blev heldigvis som ung uddannet som officer i Forsvaret, så jeg behøver helt sikkert ikke mere lederuddannelse!)

Skal evalueringsmanien stoppes, tror jeg den eneste mulighed er at få omkostningerne frem i lyset. De, der deltager i evalueringspanelerne må kræve konsulenthonorarer, der svarer til det som juraprofessorer får for at skrive responsa. De, der bliver evalueret må kræve kompensation i det daglige arbejde. Evalueringernes indflydelse på arbejdsmiljøet må omkostningsættes. Der må kunne tegnes en slags skadesforsikringer, så de personer eller familieme til de personer, der nedgøres i evalueringerne kan få kompensation.

Der må være ressourcer til rådighed, så vi kan rette på de fejl, vi selv konstaterer. Og hvis de ministerielle evalueringer skal fortsætte, så må der afsættes (ekstra) midler til opfølgning (hvis det da ikke foreslås at et område skal nedlægges - her er en finansieringsmetode!)

Der gøres et fantastisk godt stykke arbejde på de højere læreanstalter og forskningsinstitutioner. Den type konklusion har jeg ikke set. Det er kun kritikken, der vækker opmærksomhed.

Tænk vis der var Evalueringscentre i det private erhvervsliv? Ja, men det er der da. De hedder revisorer. Men den egentlige evaluering ligger i, om regnskabet ender i blå eller røde tal. Revisionsrapporterne kommer kun frem, når tallene har været dybrøde i flere år. Vi bør også evalueres på den måde. På vore resultater, i stedet for på hvordan vi i detaljer når frem til dem.

Det må overvejes om evalueringerne kan afskaffes. Kræfterne kan bruges til noget meget bedre. Lederne må gives tid og uddannelse til at lede. Vi må selv overtage evalueringsprocessen. Den må være en del af de daglige processer, og ikke være noget som på sensationel vis giver føde til universitets-parparazzier.

